

ELFIZETŐSÉG TELEFON 1-77
 Helyi telefon (nyomda) 2-02
KIADÓHIVATAL TELEFON: 9-77
 Str. Bzeron L. Pop 10
ELFIZETÉS:
 Évesre
 Félévre
 Negyedévre
 Egy hónapra

X évfolyam 56. szám
 1929 Március 21 Csütörtök
 1968 év II. Adár 9

Ára 5 lej

NYITÓKÉP

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

A Keren Hajjeszód építi az országot!

Áldozatok örvendő szívvel az ujjászülető Palestina oltárán!

Kaszab Aladár végrendelete

Kaszab Aladár, a pesti hitközség elnöke amíg élt, derék ember volt és derek zsidó, végrendeletével pedig tanulságot tett arról, hogy nemcsak életében, de halála után is kollektív célok érdekében kívánta állítani tekintélyes vagyonát. Az örök pihenőre tért hitközségi elnök életének utolsó szakaszában a magyar zsidóság vezéregyéniségeinek ama szűkös számú csoportjához tartozott, akiknek szíve megremegett a palesztinai zsidó építómunka láttára és Kaszab Aladár a maga egyéniségének és társadalmi tekintélyének súlyával nemcsak aktív részt kért magának ennek az építómunkának a támogatásából, de minden igyekezettel azon volt, hogy a zsidóság fajának leszáradt ágát — a magyarországi zsidóságot — a palesztinai munka serejében új életre bírja és belekapcsolja az egész világ zsidóságának egyre egységesebben megnyilatkozó reneszánsz mozgalmába. És mégis most, hogy meghalt, a végrendeletében elmondott utolsó akaratát egyetlen szóval és egyetlen filierrel sem emlékszik meg azokról az új zsidó célokról, amelyekről életében annyi szeretettel emlékezett meg. A legtekintélyesebb örökséget a Magyar Tudományos Akadémia kapta, azzal a rendelkezéssel, hogy megjutalmazza azt, aki szóban, írásban, vagy tettben a legnagyobb eszelekedet viszi végbe a magyar lelki egység megteremtése érdekében.

Vajjon, hol kell keresni ennek a végrendeletnek a pszichológiai gyökerét, mi vitte rá Kaszab Aladár udvari tanácsost és hitközségi elnököt arra, hogy az újjáéledő zsidó népet kizárja az öröksök közül s helyette egy gondolatot, a magyar lelki egység megteremtésének gondolatát ültesse be a főörökséi székbe. Ha valamilyen transzcendentális erő segítségével Kaszab Aladár megérthette volna, hogy ő maga döntse el, kit illet meg legjobban az örökhagyó intenciói szerint a háromszázezer pengős örökség, úgy Kaszab Aladár minden elfogultság nélkül kétségkívül saját magának itélné oda a díjat. Mert, és éppen ez a lényege Kaszab Aladár végrendeletének és a végrendelet zsidó tragédiájának, az egykori hitközségi elnök azt hitte, amikor tollba mondotta utolsó akaratát, hogy az örökhagyása nagy eszelekedet lesz a magyar lelki egység megteremtése érdekében.

Már az magában speciális zsidó tragédia, hogy Kaszab Aladár azt hitte, hogy neki valami köze van a magyarság lelki egységéhez és külön zsidó tragédia az, hogy mit értett Kaszab Aladár ez alatt a lelki egység alatt. Nyilvánvalóan azt hitte — és ennek a megteremtése érdekében tüzte ki a díjat — hogy a magyarság a maga lelki közösségébe egykoron majd maradék nélkül beolvassza a zsidóságot. Délibabókat kergetett Kaszab Aladár és rossz helyen fogta meg a zsidó-kérdés megoldásának kulcsát.

A hivatalos magyar zsidóság nemcsak hogy kivette a maga testi és lelki közösségéből a zsidóságot, de megvonta tőle azokat az életjogokat is, amelyek magától értetődőleg kijárnak minden magyarországon lakó más kisebbségnek csak a zsidóknak nem. Magyarországon nemcsak kisebbség lett a zsidókból, ha-

nem másodrangú állampolgár is. nemcsak klauzusz és speciális rezsim figyelemzteni nap-nap után a zsidókat arra, hogy csak másodrendű állampolgárok. Szegény, naiv Kaszab Aladár meg akarta teremteni a magyar lelki egységet. Nem ismert esem Jaques Eliást, sem a bukaresti bankár egymilliárd lejének szomorú históriáját. Jaques Eliás a román lelki egységet akarta megteremteni s ennek érdekében egymilliárd lejt hagyományozott román kulturális célokra. Utána pedig jött a burkolt numerusz klauzusz valamennyi román egyetem, véresre pofozták éveken keresztül a zsidó egyetemi hallgatókat és zsidó járókelőket Nagyváradon, Kolozsváron és Csucsán formális pogromok

voltak Jaques Eliás egymilliárd lejének dacára is. A román lelki egységet, ahogy azt Jaques Eliás Kaszab Aladárral egyformán elgondolta, nem érte el az egymilliárdlejes örökség, amelyről még azt se tudjuk, hogy mennyi maradt meg belőle. Hanem egy valami elért a bukaresti bankár. A román parlamentben ünnepélyesen nagy románnak deklarálták. Ezt elérheti Kaszab Aladár is. Kiáltják még őt is nagy magyarnak. Ez azonban, amint arra éppen a relativitás nagy mestere, Einstein tanított meg bennünket, relativ dolog Mert ha három százezer pengőért nagy magyar lehet Kaszab Aladár, ugy biztos, hogy háromszázezer pengő nélkül csak közönsé-

ges zsidó maradt volna. Mindez azonban a zsidó-kérdés megoldásának szempontjából édeskeveset jelent. A Kaszab Aladároknak tudniuk kell, hogy minden népek megbecsülésének az az előfeltétele, hogy saját magukat becsüljük meg előbb. Ha majd a zsidó nép minden fia életében és halálában is tudni fog áldozni a zsidó népi célokért s életének minden megnyilatkozásában meg fogja tudni védeni az ő maga népi jogait és célkitűzéseit, akkor érintetlenül fog ragyogni a zsidóság emberi és népi méltósága, a zsidó-kérdés pedig önmagától megoldódik. A magyar lelki egység megteremtését pedig hagyjuk a magyarokra, a románság lelki egységét pedig a románokra.

Brit-Indiában teljes erővel lángoltak fel az angolelles forradalmi mozgalmak

Ismét máglyákat raktak az angol szövetekből. Magasrangú tisztakat és hivatalnokokat inzultálnak a forradalmárok

Bécs, március 20. — A távirati iroda konstantinápolyi tudósítójának közlése szerint Britt-India több városában kiújultak az angolelles tüntetések s helyenkint zavargássá fajultak. Mahatma Gandhi politikai pártívei mintegy adott jelre több városban egyszerre tömegesen ellepték az utcákat s az előtalálható angol szöveteket összegyűjtve, a városok központjai felé tartottak ahol örömtűzet gyújtottak a gyűlölt idegen szövetekből. A tömeg Delhiben,

Madrasban és Poonában magasrangú hivatalnokokat és angol katonákat inzultáltak. A tüntetők Delhiben a karhatalom felszólításának nem engedelmessékedtek és e tényből súlyos összetűzések támadtak, melynek számos sebesültje van.

Berlinbe érkezett hírek arról számolnak be, hogy a hinduk szabadságmozgalmak egyre nagyobb arányokat ölt s ennek sikere érdekében merényletektől sem riadnak vissza. Lahoreban

a hatóságok összeesküvést fedeztek fel s megállapítást nyert az is, hogy a jelenlegi állami rend felforgatását vasúti katasztrófák előidézésével és más merényletekkel volt szándékukban szolgálni. Az utóbbi három napon előfordult két vasúti kisiklás ügyében megindított vizsgálat most arra is kiterjeszkedik, hogy a szerencsétlenségeket nem-e a hindu elégedetlenség inszenzáta.

A szenátus részleteiben is megszavazta a csendőrség reorganizálásáról szóló törvényt

A Kamarában megszavazták a szövetkezeti törvényt

Bucuresti-Bukarest, március 20. A kamara mai ülésén dr. Lucian szocialista képviselő az egészségügyi miniszterhez fordul a gyógyszerárak engedélyezése ügyében kérve felvilágosítást egy konkrét panasz kapcsán. Majd a pénzügyminisztert interpellálja meg az adókövető bizottságok működéséről.

Dan Sever egészségügyi miniszter igéretet tesz a Lucian által felhozott ügy megvizsgálására.

A. Dumitrescu a CFR reparációi ügyében intéz kérdést a közlekedésügyi miniszterhez.

Megula az egyes megyei törvényhatóságok feloszlását teszi szóvá, Teodorescu pedig kisajátítási panaszokat terjeszt a kamara elé.

Jonescu a gyógyszerzállítási szerződések aktáinak a Ház elé terjesztését kéri.

Dan Sever erre ígéretet tesz. Vasilescu a marosvásárhegyi adóelőtérletet teszi szóvá és kérdezi, mi van Simionescu államtitkárral.

Raducanu munkaügyi miniszter válaszul Radecanu képviselőnek az azugai munkások ügyében beterjesztett interpellációjára.

Radecanu meg van elégedve a válaszal.

Ezután Jorga a munkaszerződésekről szóló törvényjavaslatához szólal fel. Kijelenti, hogy különösen a nyomdászok és munkaadók közötti viszonyt volt alkalma megismerni.

Jumanca: Meg volt elégedve a nyomdászok helyzetével?

Jorga: Ez nagyon szubjektív dolog, kétségtelen, hogy a munkások nem min-

denült lehetnek megelégedve.

A kamara ezután megszavazta a szövetkezeti törvényjavaslatot, majd folytatta a munkabérszerződésekről szóló vitát, amelyhez Mirescu szocialista képviselő szólalt fel. A képviselő a javaslatot jelentékeny lépésnek tekinti, de további haladást kíván a megkezdett uton. Hosszasabban foglalkozott a tanonckérdéssel, amelynek rendezését óhajtja. A szindikátusok nevelőmunkájára mutat rá, majd a javaslat nehány hibáját tárja fel.

A szenátus délutáni ülésén részleteiben is megszavazta a csendőrség újjászervezéséről szóló törvényjavaslatot.

Közkívánatra

URANIA
mozgó

EMIL JANNINGS legsikerültebb filmje:
ELSODORT EMBER

Monopol Imperatorfilm.

SELECT-MOZGÓ

Szenzációs premier !!

ANNA MAY WONG (A „Song“ felejthetetlen főszereplője) PICCADILLY

megható dráma, mely élénken tárja a néző elé London éjjeli életét. Rendezte E. A. DUPONT, a „Moulin Rouge“ rendezője. Monopol Dorianfilm.
Kérjük a jegyeket idejében megváltani!

Önműködő fotoelektromos cellákkal oldják meg Amerikában a forgalmi jelzések irányítását

Nemcsak nálunk vannak napirenden a forgalmi nehézségek, hanem mindenhol, ahol automobil van. Sőt azt is tudja mindenki, hogy pl. a nagy amerikai metropolisokban sokkal nehezebb a helyzet, hiszen a „rush hours“-ek alkalmával a gépjárművek végtelen sora kigyózik a főbb uttesteken. Ilyen körülmények között ember legyen a talpán a jenkai közlekedési rendőr, akinek elég egy határozatlan jelzése, hogy a biztosítótársaságok kellemetlen percekre ébredjenek egy-egy nagyobb szabású karambol után.

Régi vágya a közlekedési hatóságoknak, hogy az emberi munka helyett bevezesse a teljesen gépi, a mechanikus erőt. Nem az a fő indítóok, hogy a gépi erő olcsóbb, hanem az, hogy a gépek nincsenek idegei, nem függ pszichikus impulzusoktól, a gépet ért akció azonnal megszüli a maga reakcióját minden idegvezetés, gátlás, késleltető, aránylag lassu reakciósebesség nélkül Magyarán mondván: az automata nem tévedhet.

Szinte forradalmi jelentőségű tehát H. Sheldon dr., a newyorki egyetem fizika tanárának szabadalma, melyről a hivatalos körök úgy nyilatkoztak, hogy csupán hónapok kérdése, hogy mindenütt főszereljék.

A Sheldon-féle villanyrendőr igazi villanyrendőr. Nem olyan, mint más villanyrendőr, „aki“ bár villamosítva van, mégis fázva topog a kis deszkarivadán és szinte életundorral, sőt jogosult életundorral teker egyet-egy a hatalmas piszkafán, hogy egy kis változatoságot hozzon be a forgalmi irányokba.

Az amerikai találmány végtelenül egyszerű, sőt szinte nevetségesen kézenfekvő. Különösen most, amikor már nyilvánossá vált és a kísérletek pompásan beváltak.

Az utkeresztkezésben, az utak torkolatában hatalmas villanylámpák vannak elhelyezve, melyek keskeny, de az ut szélességét elfoglaló fénysugárkévét vetítenek az uttestre merőlegesen lefelé. A torkolatokban egy-egy méterre egymástól üveglapokat szerelnek az uttest-

be, mely üveglapok alatt ugynevezett fotoelektromos cellák vannak elrejtve. Ezek a cellák azonosak a távolbalató rádióban alkalmazott cellákkal és az a tulajdonságuk, hogy ha fény éri őket, megváltoztatják elektromos ellenállásukat, illetőleg a fény hatására átteresztik az áramot, míg a sötétben igen nagy az elektromos ellenállásuk.

Ezek a cellák megfelelő erősítőkkel vannak a jelzőlámpákhoz kapcsolva, ha tehát a cellák fölé jármű kerül, úgy a forradalmi jelzőlámpa önműködőleg működésbe lép és egy automatikus szerkezet segítségével bizonyos időpontig bekapcsolva marad. Megfelelő kapcsol-

lással tehát nem probléma úgy intézni a dolgot, hogyha az egyik utcatorkolatba jármű kerül, úgy a kocsi árnyékától elsötétített cella az erősítőknél és vezetékeken keresztül azzal a hatással van a lámpára, hogy a kocsi irányába zöldet, a keresztút irányába vöröset mutat. Ha a kocsit más kocsi nem követi, úgy megfelelő kis szünet után az automata visszakapcsolja az áramot.

Ez a berendezés főleg ott alkalmazható, ahol a főútvonal találkozik mellékútcával. Itt az automatikusjelző állandóan szabadot mutat a főútvonal irányában a jelzés csak akkor változik meg, ha a mellékútból kocsi akar átmenni a főútvonalon át. Olyan keresztvezéseken, ahol két főútvonal találkozik, természetesen alig használható ez a készülék, de szinte beláthatatlan jelentősége van a fentebb leírt helyeken.

A francia rendőrség letartóztatott egy hindut, aki felfedezte a gyöngynemesítés titkát

A mügyöngyöket nem lehet megkülönböztetni a valódiaktól

Páris, március 20. A párisi rendőrség a napokban egy titkos műhelyre bukkanó, ahol nagyban gyártották a hamis gyöngyöket. A laboratóriumból, amelyben nagyon bonyolult gépeket foglaltak le, ezer és ezer gyöngy került a párisi piacra és ott valódiak gyanúja magas áron vették meg őket.

Egy huszonöt éves hindu vezette az üzemet.

A legérdekesebb az, hogy a műhelyből kikerült mügyöngyöket

a gyöngy vizsgálására szolgáló készülékkel sem lehet megkülönböztetni az igazaktól.

Röntgen-vizsgálat alá vették őket. A vizsgálat azzal a meglepő eredménnyel végződött, hogy a hamis gyöngyöknek

ugyanolyan a Röntgen-képe, mint a valódiaknak. A szakemberek rejtély előtt állanak és ezt aligha lehet felderíteni, mert a hindu érthető okokból nem akarja elárulni eljárása receptjét. Raham Abhulad a neve. Alacsony termetű, éppen nem fakirkülsejű fiatalember. Kövér. Semmi varázsló jellege nincs. Csak néhány hónapja foglalkozik a jól jövedelmező hamisgyöngy készíttel.

De rövid idő alatt rengeteg pénzt szedett össze. Ezt bizonyítja, hogy csak az egyik párisi bankban egymillió frankot helyezett el.

Megállapították, hogy a hindu japán gyöngyöket vásárolt s ezeket valahogy megnesemítette, úgyhogy a gyöngyökből belevitte a valódi nemes gyöngyök

Gutfried és Herschikowits

cég kötött-szövött és rövidáru engro raktárát megvettem. Üzlet-átszervezés miatt raktáron levő árukat egy tömegben vagy tételben olcsón eladó.

Gutfried Simon

ORADEA, Piața Unirii 12. Állandó nagy alkalmi vételek és eladások.

tiszta tűzét. A legtöbb esetben nem is lehet most már ezeket az igazaktól megkülönböztetni.

Egy Steirer nevű perzsa volt az asszisztense, aki a gyöngyöket forgalmazta hozta. Többnyire külföldi ókszereszek vásárolták nála, főképen londoniak, akiknek természetesen sejtelmük sem volt a gyöngyök eredetéről. Raham Abhulad.

zavartalanul folytathatta volna még évekig a gyöngyhamisítást, ha nem vesztett volna össze egyik segédjével.

aki feljelentette, mert mint mondta, főnöke megkárocsította. A műhely a Rue Montmartren volt és amikor a rendőrök behatoltak.

még volt a hindunak annyi ideje, hogy két szép készülékét összezsuzza.

A detektívek csak néhány üvegcső találtak, melyekben különböző folyadékok voltak, továbbá néhány kémiai és fizikai eszköz. A hindu még a segédjének sem árulta el eljárása titkát. A laboratóriumban egy kis fülke állt, abban dolgozott és oda rajta kívül senkinek sem volt szabad belépnie. Az ajtót trezor-kulccsal zárta magára. Itt állt az a két rejtélyes készülék, amelyet a rendőrök és a detektívek belépésekor megsemmisített. Abhulad kijelentette, hogy egyáltalán nem érzi magát bűnösnek.

Sikerült megtalálnia, amit előtte oly sokan hiába kerestek: a atökéletes mügyöngyök előállítását.

Egyszerűen csak találmányát értékesítette. Eleinte konokul megtagadott minden felvilágosítást, később azonban annyit elárult, hogy a japán gyöngyök átszűrőgázolásán alapul a találmány. Ez eleinte annyi kiadásába került, hogy az így előállított gyöngyök drágábbak voltak, mint a valódiak. Csak később sikerült eljárását egyszerűsíteni és a mügyöngyökön már keresett is valamit. Az eset nagy feltűnést keltett a párisi ékszerészek körében.

— Étvágytalanságnál, rossz gyomor nál, félrekesésnél, renyhe, emésztésnél, anyagcserezavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizsketésnél a természetes «Ferenc József» keserűviz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több uttörője megállapította, hogy a Ferenc József viz abszolút megbízható hashajtó. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben.

Olcsó lakásépítési akció!

Lebeau-Piketty világhírű francia építkezési vállalat a stabilizációval kapcsolatban kiterjeszti működési körét Románia területére is.

Elvállal egész Erdély területén 10% kamat, 10 évi törlesztés

vagy ennél hosszabb időre is bármilyen építkezéseket, magánosok vagy közületek részére. Épít házakat, társasházakat, ipari, gazdasági épületeket, középületeket, az építető tervei szerint is és a kívánt kivételben.

Részletes felvilágosítást nyújt mindennap 10-1 és 4-6 óra között

Lebeau-Piketty (Páris) kolozsvári és környéki képviselője:

Noszin Mór okl. mérnök építési irodája Cluj,

Strada Regina Maria (volt Deák Ferenc-utca) 38. szám alatt, a II. emeleten.

Butorárleszállításra

határoztuk el magunkat, hogy üzemünk munkásait foglalkoztathassuk, ha tehát

olcsó és jó butort

Büsendorfer, Stingl, Wirt, Productivgenossenschaft és Hoffmann

zongorát, pianinót,

akar vásárolni, ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre és tekintse meg

Székely és Réti

butorgyár Rt.

hatalmas raktárát Hitelekpes egyéneknek kedvező fiz. tési feltételek

Nincs
csa
Irtá
M
viss
ott
lót
uj
dek
gyo
cik
is.
Előzetes
gassam az e
jít. A saját
dolog jelen
Nekem
pagtalanain
főnököt
járól. Ez
működött
gyermekkor
Visszaemlé
gazdag vál
sége volt.
nagy fából
azonban a
hogy egy n
és megsebz
bedugta őt
jába. Én m
hozzásegít
hoz. Néhány
a gyermeket
természetes
ték, annyira
Ezúban tör
gyújtotta a
azóta se hi
Más hason
tom, hogy
emlékei köz
még ma is
hogy egy
volna mente
ezek a „jöl
tek volna.
Amikor h
megtudni,
azoknak az
éridekben, a
háboruban,
éhségben
vannak gyer
élnék és ne
a tünélet eg
A szovjet
bűnbölköke
Ezeket az e
örök szedik
elhagyatott
arcuak, nyi
rúlvé és ne
nyomást. De
posan meg
jukat, új fe
vizskit őket
lyekbe.
A kicsiny
egészen kül
volt, aki fiz
gón áll, elle
vannak, a
mondhatom
igérete.
Elmentem
melletti Ug
kevesebb, n
mek él. Eze
építőipart
rok, palléro
lása mellet
dásuk fejle
hogy bizony
moszkvai te
1000 dr
és leár
Nép
Calea B
Dan

Nincsenek „bünöző”, csak elhanyagolt gyermekek

Írta: MAXIM GORKIJ

Maxim Gorkij nemrégben írt vissza Oroszországból Itáliába és otthoni tapasztalatairól beszámolt tartott néhány angol és olasz újságban. Ezek közül nagyon érdekes az a cikke, amit az elhagyott orosz gyermekekről írt. E cikksorozatokat közül való az alábbi is.

Utaztam Charkovba, hogy meglátogassam az elhagyott gyermekek kolóniáját. A sajtóban ugyanis sok borzalmas dolog jelent meg ezekről a gyermekekről. Nekem magamnak nagyon rossz tapasztalataim vannak a régi cári időkben fennállott „fiatalkori bünösök” kolóniájáról. Ez a kolónia Nizsni Novgorodban működött és annak idején ide néhány gyermekkori pajtásomat is lecsukták. Visszaemlékszem Ivan Smirnovra egy gazdag vállalkozó fiára, aki nagyon tehetős volt, családias dolgokat tudott faragni fából és fakéregből. Mostohaanyja azonban a szegény Ivdán annyira kizsákmányozta, hogy egy nap a gyermek vészt ragadott és megsebezte az asszonyt. Apja tehát behozta őt a fiatalkori bünösök kolóniájába. En magam voltam, aki Smirnovot hozzászereztem a kolóniából való szökéshez. Néhány nap múlva azonban elfogták a gyermeket, megint bevitték a kolóniára, természetesen előbb alaposan megverték, annyira, hogy beszakították a fülét. Ezután történt, hogy pár nap múlva felgyújtotta az asztalosműhelyt, elfutott és azóta se híre, se hamva.

Más hasonló esetem is volt és mondhatom, hogy gyermekkorom legszomorúbb emlékei közé tartoznak ezek a dolgok és még ma is őt bennem az a benyomás, hogy egy csomó embert meg lehetett volna menteni a társadalom számára, ha ezek a „jóléti” intézmények nem működtek volna.

Amikor hazajöttem, nagyon érdekelt meg tudni, hogy az új rezsim mit tett azoknak az elhagyott gyermekeknek az érdekében, akik szüleiket vagy a polgárháborúban, vagy az 1921, vagy az 1922-es éhínségben elvesztették. Tudtam, hogy vannak gyermekek, akik csavargó életet élnek és nem tudtam összeegyeztetni ezt a tünetet egy szociálista rendszerrel.

A szovjet nem nevezi őket fiatalkori bünösöknek, hanem „elhagyottaknak.” Ezeket az elhagyott gyermekeket rendszeresen szedik fel az utcán, beviszik őket az elhagyottak szállmába, nagyon sötét arcnak, nyilván betegek, ki vannak mérülve és nem teszik a legkellémesebb benyomást. De két órával később már alaposan megmozdították őket, lenyirták hajukat, új fehérneműt és ruhát kapnak és viszik őket a legkülönbözőbb műhelyekbe.

A kicsiny emberek között találtam egy egészen különös fiatal embert. Rövidlétű volt, aki fizikai tekintetben nagyon gyöngyű áll, ellenben olyan költői kvalitásai vannak, amelyek alapján nyugodtan mondhatom, hogy az ország egyik nagy ígérete.

Elmentem egy alkalommal a Moszkva melletti Ugreszi kolostorba, ahol nem kevesebb, mint 1300 „elhagyott” gyermek él. Ezek az ifjak és leányok főleg az építőipart tanulják a legjobb ácsmesterek, pallérok és építőmunkások irányítása mellett. Vannak, akik építészeti tudásuk fejlesztése céljából odajutottak, hogy bizonyára beírányíthatók lesznek a moszkvai technikaiba.

1000 drb. szebbnél-szebb fiú és leánykaruha érkezett a

Néparuházba
Calea Regele Ferdinand 33.
Darabja 95 lei.

Kedves tapasztalatokat tudtam itt szereztetni.

Odajött egy fekete szemű, barna, karsu ifjú hozzám, finom arcvonásokkal. Látni lehetett rajta, hogy valamikor jobb napokat élt. Nagyon örült, hogy velem találkozhatott és gyorsan leírt néhány verset, amit sietve átadott. Arra kért, olvassam át. Később, amikor hozzájutottam a versek elolvasásához, kiderült, hogy a versek nem tőle származnak, hanem nyomtatásban is megjelentek. Ő ezeket betanulta és nekem átadta.

Egy másik fiú, Lenkának hívják, igen jól énekel. Megmondják neki, hogy itt van Maxim Gorkij.

— Ismerem Gorkijt az írásaiból, de nem tartom őt olyan nagy zseninek, mint

ahogy általában, az oroszok és a világ más népe tartja — mondja önérzetesen. A gondnok megkéri, hogy énekeljen valamit. Lenka énekel, gyönyörű tenorja van, el vagyunk ragadtatva tőle. A fiú művészi pózba vágja magát fejét felveti, mellét kidülleszti.

A gondnok kétségbeesetten újságolja róla, hogy nemrégén került csak vissza félévi kóborlás után. Gyakran megtörténik, hogy elhagyja az intézetet és elvándorol egészen a környékre és mindig letörtén érkezik vissza.

Több ilyen intézményt is meglátogattam volna, mert sok van belőlük Oroszországban. Az elhagyott kolostorok nagyrészt ezekkel a gyermekekkel népesítették be. Ma még nem funkcionálhat-

Tíz hét leforgása alatt 56.000-nél többen haltak meg spanyoljárványban a német birodalomban

Berlin, március 20. Az Uj Kelet tud.) A berlini orvosegységek tegnap tárgyalta a spanyolnátha leküzdését célzó rendszabályokat. Dr. Hans Ullmann előadásában kimutatta, hogy a járvány Ame-

rika nyugati részéből indult pusztító útjára az elmúlt év novemberében és decemberben már Németországban volt. Aspanyolnátha ezuttal már nem pusztított olyan mértékben, mint 1918-ban, de így is egyedül Németországban ötvenhatezernél többen haltak meg tíz hét leforgása alatt.

Egy beszarábiai bálban a főszolgabíró meztelenre vetkőztette a zsidó lányokat

A Zsidó Parlamenti Klub erőlyes intervenciója a felháborító botrány ügyében

(Bucuresti-Bukarest, március 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) A főváros zsidó körében óriási felháborodást váltott ki egy beszarábiai eset, amelyet a ma délutáni „Adeverul” hozott nyilvánosságra. A hotinmegyei Bricenin községben bál volt, amelyen néhány fiatal zsidó leány is megjelent. Hajnali két óratájtól megjelentek a bálban a helyi hatóságok vezetői, akik úgy látszik még ma is kiskirályoknak tartják magukat Beszarábiában. A hatósági közegek erősen illuminált

állapotban voltak s minden különösebb ok nélkül letartóztatták a bálban megjelent zsidó leányokat.

Az őrizetbe vett zsidó leányokat ezután meztelenre vetkőztették, amint mondták, annak megállapítására, hogy vajjon érintetlenek-e. Az eset egész Beszarábiában óriási konsternációt keltett. A Zsidó Parlamenti Klub Bukarestben időző tagjai pedig, mihamlgy tudomást szereztek az esetről, nyomban felkeresték a belügyminisztert, akitől azonnali vizs-

Friss töltésű
„HEBE”
bar- és gyógyvíz érkezett a föler. káthoz:
„Coloniale Fischer”
Calea Reg. Ferd. 28/a. (V-rosi épület.)

nak egészen kifogástalanul, de már annyi megtörtént, hogy nem kezelik őket bünözőkként, hanem úgy, mint ahogyan elhanyagolt embereket szokás: szívvvel és jóindulattal.
Ez pedig mindennél nagyobb haladást jelent.

Még nem szemelték ki Alevra közlekedésügyi miniszter utódát

A legkülönbözőbb verziók keringenek Alevra tábornok lemondása körül

(Bucuresti-Bukarest, március 20. Az Uj Kelet tud.) Hirt adott tegnap az Uj Kelet arról, hogy Alevra közlekedésügyi miniszter lemondott. A lemondás nem történt váratlanul. Alevra tábornok két nappal ezelőtt átadta államtitkárnak a miniszteri teendőket elvégzését és influenzajára hivatkozva felfüggesztette audienciáit. Kormánykörökben — írja a bukaresti Lupta — a miniszter lemondását a legutóbb bejelentett interpelláció okozta, amelyre a miniszter nem tudott volna válaszolni. Alevra tábornok interpellált Maniu Gyula miniszterelnököt, hogy az interpellációt, mely Alevrától a CFR új igazgatását kérte volna számon, ne engedje megtartani a parlamentben.

A közlekedésügyi miniszter attól félt, hogy a többségiek bizalmatlanságot fognak szavazni ellene, hogy így kényszerítsék a parlament színe előtt való lemondásra.

Maniu Gyula eleget is tett Alevra kérésének és pedig olyképen, hogy elfogadta a közlekedésügyi miniszter lemondását és így a mai napra tervezett interpelláció elmaradt.

Azokat az okokat illetőleg, amelyek Alevrát a lemondásra kényszerítették, a bukaresti sajtó különböző híreket hoz forgalomba. A Lupta szerint a CFR reorganizálásáról szóló törvényjavaslatot, amelyet Alevra dolgozott ki, Madgearu ipari és kereskedelmi miniszternek osztották ki korrigálás végett, aki radikális változtatásokat eszközölt a törvényjavaslaton.

Alevra tábornok Madgearunak a törvényjavaslat előkészítésébe való beavatkozását a kormány részéről ellenséges lépésnek minősítette és levonta a konzekvenciákat.

Ugyancsak a Lupta úgy értesül, hogy a lemondás oka abban a konfliktusban keresendő, amely nemrégiben Vaida Sándor és Alevra között tört ki. A liberális kormány idején ugyanis a közlekedésügyi minisztérium több vasuti tisztviselőt menesztett az állam szolgálatából, akik a Zsilvögyéből vonultak fel a gyulafehérvári kongresszusra. Alevra tábornok nem volt hajlandó a tisztviselőket visszahelyezni állásaikba.

Az Adeverul értesülései szerint a lemondásnak sokkal mélyrehatóbb okai vannak. Ezek szerint

a közlekedésügyi miniszter, az állam vasutak számára történt szénrendeléseknél a liberális Petroseni bá nyavállalatot favorizálta

és erre a közlekedésügyi minisztert politikai okok vezették. Hivatalbalépésekor Alevra ígéretet tett arra, hogy 700 millió lejt fog megtakarítani azzal, hogy a szénét nem Petrozsényből fogja vásárolni, hanem nyilvános árlejtés útján. Ennek ellenére Petrozsényből vásárolt. Ugyancsak az Adeverul közli azt is, hogy a közlekedésügyi miniszter egyik közeli rokona bizonyos tranzakciókat eszközölt az egyik romániai nagy vasutállomás vendéglője bérleténél.

A közlekedésügyi minisztérium utódlására vonatkozólag szintén a legkülönbözőbb hírek keringenek. Az Adeve-

rul úgy értesül, hogy a kormány májusban történő nagy átszervezésekor Voicu-Nitescu erdélyi miniszter kapja a közlekedésügyi tárcát. Más verzióra hivatkozva az Adeverul azt írja, hogy a közlekedésügyi miniszter Raducanu lesz, míg ennek helyét D. R. Joanitescu belügyi államtitkár fogja betölteni. Ebben az esetben Pompiliu Jonitescut, a karama egyik alelnökét neveznék ki belügyi államtitkárnak. Egy másik megoldás Hoiescu mérnöknek, vagy Jon Camarasescunak a Take Jonesen-kormány volt belügyminiszterének kinevezése lenne, de — írja az Adeverul —

nincs kizárva az sem, hogy Garoflid volt averescanus minisztert nevezik ki ebbe a minisztériumba, ha megváltoztatja nem eléggé körvonalazott álláspontját a nemzeti parasztpárttal szemben.

Szó van azonban arról is, hogy Joanitescu belügyi államtitkár lesz a közlekedésügyi miniszter és ebben az esetben Raducanu megmaradna a munkaügyi minisztérium élén.

A kormány rövid időn belül nyilvánosságra is fogja hozni a lemondást. Erre a rövid időre Alevra tábornok influenzaja még tartani fog.

Schellack-ban, mindenféle műbűségben, Románia legelső készítésű forrás.
Ullmann József & Fla
festék és vegyárú import ORADEA.

Pillanattfelvételek a bukaresti parlamentben és minisztériumokban

(Bucuresti-Bukarest, március 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara padsorai-ban negyven-ötven többségi képviselő hallgatja a szövetkezeti törvény előadóját. Unalmas, szűz téma. És a képviselők száma lassan-lassan apad. Az elnöki székben felváltják egymást Hatieganu rektor és Pompiliu Joanitescu, míg az előadó monoton hangon folytatja beszédét. Az ellenzék Duca képviselői. Fejét tenyerébe hajtva, gúnyosan mosolyog az előadó szemébe. A miniszteri padok üresek és a kormányt egyedül Raducanu képviseli, aki tulajdonképpen hivatalból is itt kell, hogy legyen, mert az ő törvényét tárgyalják.

A parlament folyosóján

Sokkal nagyobb az élet a folyosókon és a büffében. Goga néhány avarcsánus publicistával félreérthetetlen gesztusokkal és elég hangos ahhoz, hogy mindenki meghallja, kritizálja a bányatörvényt. A parlament folyosójának egyik félszós sarkában Mirio alminiszter beszélget a nemzeti parasztpárt egyik erdélyi képviselőjével. A közigazgatási törvényről. Ezen azt magyarázza, hogy a törvényjavaslat már elkészült és abban igen nagy érdeme van Sterenek. Halljuk, amint előadja, hogy igen érdekes újítás lesz a közigazgatásban a községi perceptorok rendszerének a megszüntetése, akik helyett községi adóbeszedők fognak működni. Ezeket a pénzbeszedőket a község fogja megválasztani a magyar közigazgatási törvény mintájára. Ez a pénzbeszedő személyenként fogja ismerni a község minden egyes adófizető polgárát. Tiszta lesz azzal, hogy kinek jár haladékos és kit kell kiméltetnie végrehajtani, ha nem fizet. A pénzbeszedők egyébként közbiztonságuk érdekében embereket kell legyenek, akik sokkal nagyobb eredményeket fognak elérni, mint az addigi perceptorok.

Tovább megyünk. Violet Tilea, aki a kisebbségi kérdés genfi tárgyalásán a román delegáció tagjai között képviselte Romániát, előadást tart néhány képviselő társának genfi impresszióiról. A „Lupta” parlamenti tudósítója, kulisszatitkok iránt érdeklődik, de Tilea elzárkózik a válaszadás elől. Allantitok — jegyzi meg komolyan.

Maniu egy napi programja

A miniszterelnökségen vagyunk. A miniszterelnököt szeretném meginterjúválni. De még ma. Egyelőre az interjú lehetetlennek tűnik. Maniu már korán reggel fogadja Citta Davila varsói követet. Egy félóra múlva Alebra tábornokkal tárgyal. Azután Stere jelent meg nála. Később Peaux francia nagykövet jelent meg audiencián a miniszterelnöknél. A miniszterelnök ezután Ileana hercegnőnél tiszteletet. Közben dél lett és a miniszterelnök előszobájában várakozók tömege lehangelten távozott. Délután két óraker kivételesen bejutottunk a miniszterelnök előszobájába. Ezúttal megtudtuk, hogy a francia nagykövetség van ebéden, délután három óraker pedig a régens tanács fogadja. Azt reméltük, hogy ha majd a

miniszterelnök visszatér a régens tanács-tól, végre bennünket is fogadni fog. De csalódtunk. Négy óra tájban autóján érkezett Cihosky hadügyminiszterrel a miniszterelnökségre honnan tíz perc múlva újra távozott. Ezúttal Márta anyakirálynéhoz volt hivatalos, este pedig egy banketten vett részt. Ez volt Maniu miniszterelnök programja 1929 március 16-án.

A kincstár egy napi forgalma

A pénzügyminisztériumban legkisebb a forgalom. Simionescu államtitkár helyett most a fiatal és igen energikus Stanescu tölti be. A legkisebb ügylet is maga intézi el, mindenkivel személyesen tárgyal. Soha nem végez fél munkát. Szinte hihetetlen képessége van ahhoz, hogy komplikált ügyet dolgozzon és elintézzon. Ezen a 15-iki államkincstári jelentést nézi át. Az államkincstár pénzkészlete 31.098.307 lej. A március 14-iki egyenleg összesen 2.738.943.806 lej. Tizenötödikén befolyt összesen 27.105.073 lej 34 bani. Költségek ugyanaznap 26.962.863 lej. Egyenleg 273.986.016 lej. A Casa Autonomában. 87.055.847 lej van. A bankjegyforgalom: 139.323.055 lej.

A genfi tárgyalások kulisszatitkai

A közigazgatási törvényben összetalálkozunk Sibiu hírlapíróval az „Ultima Ora” című lap jónévi publicistájával, aki a genfi tárgyalásokon mint a kisebbségi ügyek technikai szakértője vett részt a

román delegáció munkájában. Érdekes kulisszatitkokat mond el a genfi tárgyalásokról.

— A kisebbségi kérdést Lengyelország vetette fel és a szilésiai németekre akart panaszkodni a Népszövetség előtt, március 1-én. Németország magáévá tette a kérdést és felcsapott az összes kisebbségek védőjének. Stresemannnak hibaváló volt minden ékesszólása. Goethe Faustját idézte, a mulandóságról beszélt; a sors kerekének állandó forgásáról, ami a kisebbségek többséget követel és a többséget kisebbségeké forgácsolja. Stresemann azt akarta, hogy a kisebbségek jogait új szerződésben fektessék le. Stresemann különbséget tett nyelvi, faji és vallási érdekek között, amelyek magukban is külön-külön rendezendők. És megindultak a tárgyalások. Hol Briand tárgyal Chamberlainnal, hol Chamberlain Titulescuval és Briand Stresemannal, majd Chamberlain tárgyal Stresemannal és Briand Titulescuval. Szóalója Adatchival, majd Adatchi Brianddal. És Stresemann szóalójával. Így tárgyaltak napokon keresztül egymással és egymásközött. De Chamberlain, Briand és Titulescu egységes frontot alkottak. Lefektették a maguk álláspontját: a „a békeszerződések sértetetlenek” és emellett az álláspont mellett mereven kitartottak. A román delegáció előre tudta, hogy Stresemann veregetést fog szenvedni s végül is csak annyit ért el, hogy kapott még egy terminust ennek a kérdésnek a tárgyalására, ahol fel fogja sorakoztatni a maga érveit.

Ilyen optimista a kisebbségi ügyek technikai szakértője. Csak az a kár, hogy sem a kisebbségi kérdéshez, sem annak... technikájához nem ért. Nem baj, éppen azért technikai szakértő. (h. c.)

Egy francia világcég lakás-építő akciója Romániában

(Cluj-Kolozsvár, március 20. Az Uj Kelet tud.) Egy teljes évtizede folyik már a harc a lakáskérdés problémájának megoldása körül. A normális gazdasági élet helyreállása nagymértékben függ a lakáskérdés megoldásától, mely csak a megfelelő építkezési kampány beindításával történhetik meg. Az építkezések megindulásával pedig sor kerül az összes ipari vállalatok felélénkülésére, amelyek az építkezések által működési térhez jutnak. Romániában tíz éven keresztül egy lépést sem tettek ebben az irányban, míg a külföldi kölcsön és a lej stabilizációja most megadta a lehetőséget arra, hogy az építkezés kezdetét vegye. Eddig csak helyi konzorciumoknak volt megadva az a lehetőség, hogy hosszú lejáratú, olcsó kölcsönökkel támogassa az építkezéseket,

de a nyomozó gazdasági helyzet és az egyre növekvő krízis illuziókussá tette a vállalkozásokat, amelyek legnagyobb részben hamarosan feladtak minden reményt arra, hogy Romániában beföldi tőkével kezdjék meg az építkezéseket. A stabilizáció által megnyitott helyzetben a külföldi tőke végre felismerte azt a helyzetet, amely Romániában megnyitotta az utat az építkezési lehetőségeknek és a különböző tőkecsoportok részéről az egyes gazdasági kategóriák fele megnyilvánult kölcsönajánlatokon kívül most hatalmas tőkeerővel rendelkező cég kapcsolódott be a romániai lakáskérdés megoldására. A Lebeau-Piketty világhírű párisi építkezési vállalat kiterjesztte működését Romániára ahol a legnagyobb városokban és így Kolozsváron is képviselést létesített.

Nagykárolyban

ma, csütörtökön este tartja egyetlen vendégfelléptét

Lydia Potoczskája

világhírű jiddis művésztársulata

a Városi Színházban.

A Matild-víz

egyetlen banketten sem hiányozhat, mert ez a vezető márka.

Influenzánál

és az összes légzőszervek hurutos bántalmánál, mint köhögés, rekedtség, stb. valamint a gyomorégésnél a legjobb a Mindenütt kapható!

Málnási SICULIA gyögyviz

Műszerészek! Kerékpár és varrógépkerekek!

Közöljük címüket, melynek vétele után az új 1929. évi

nagy képes árjegyzékemet díjtalanul küldöm. Hammer Vilmos varrógép, kerékpár és a katrészek nagyke eskedése Arad, P. H. A. Avram lanon 5-6.

Elvállal 10 százalékos kamatu tízevi törlesztés mellett, de ennél hosszabb időre is bármilyen építkezési munkát magánépületeket, középületeket, házakat, társasházakat, ipari és gazdasági épületeket, az építési tervei alapján is. Saját tervei szerint, amelyeket a legkisebb mértékű munkákra is ki lehet készíteni. Saját tervei szerint, amelyeket a legkisebb mértékű munkákra is ki lehet készíteni. Saját tervei szerint, amelyeket a legkisebb mértékű munkákra is ki lehet készíteni.

A cég kolozsvári képviselőjét Benjamin Mihály látja el, míg a műszaki vezetés Noszin Mór mérnök kezében van. A Lebeau-Piketty cég kolozsvári irodájának igazgatója a Regina Maria 34. szám alatt II. emeleten van, ahol az érdeklődőknek mindegyik információkkal rendelkezésre állanak.

Minden remény megvan arra, hogy a külföldi „deményezes” visszhangot talál Romániában és ezzel az építkezési problémája szerencsés megoldást nyerhet.

Letartóztatták Markovits Miksa kolozsvári ékszerészt

Megszökött a bizományi áruk árával

(Cluj-Kolozsvár, március 20. Az Uj Kelet tud.) Néhány héttel ezelőtt több följelentés érkezett a kolozsvári rendőrségre Markovits Miksa kolozsvári ékszerész ellen, akinek néhány évig a Főtéren volt ékszerüzlete. A följelentők közöttük dr. Nistor kolozsvári ügyvéd büntető eljárás megindítását kérték Markovits ellen, aki ékszereket fogadott el bizományba és tisztele likvidálása után a bizományi árukkal együtt eltűnt Kolozsvárról.

A följelentések szerint a Markovits által eltulajdonított áruk összege meghaladja a 200 ezer lejt. Dr. Nistoronak két aranyórája és egy értékes briliáns gyűrűje tűnt el Markovitssal együtt, aki ellen a rendőrség elrendelte a nyomozást. Markovits azonban nem volt Kolozsváron található, hozzátartozói pedig úgy tudták, hogy Markovits Nagyenyedre utazott, ahol hosszabb ideje tartózkodik. A kolozsvári rendőrség átíratban kérte a nagyenyedi hatóságokat, hogy nyomozzák ki Markovits holét, azonban Nagyenyedről az a válasz érkezett, hogy Markovits nincsen Nagyenyeden.

A kolozsvári rendőrség végre kedden délután Kolozsváron fogta el Markovitsot, akit azonnal letartóztattak és szerda délelőtt már át is küérték az ügyészség fogházába. A törvényszéki vádának s szombaton dönt vizsgálási fogságáról.

Londonból megérkeztek a legújabb

original 'Tweed'
kelmék kabátokra és costumókra.

Crepelák, Charmoll-nok és Kaschák
az összes divatszineken ruhákra.

Grünwald & Steiner
nődivatkülönlegességek áruháza

Piata Unirii 12.

Csütör
EGY
A kol
Innepély
kalomma
mozglom
hatalmas
Egész E
létszám
adminisz
lenleg T
sajtója
geket b
nista és
Sómervá
zik a K.
lekiismer
K. K. L.
felvilág
Gyergyó
lyamán a
yetkező
százalék
let. Szám
példákkal
vezet áld
nevelés: i
ponkénti
ként egy,
sok, éven
rozás, a
jegyében
legszebb
dohányzik
és néphe
gram, am
zött egy
raizáció
elsajátít
nek meg
rüen, hog
gaslatán
retek (le
Kétszázö
lélek prod
lak szebn
tivumokkal
torok bizo
gény a g
Bizony k
szivekben.
ged. Rem
ban és v
az Ereche
még azon
folynak az
sok, mert
társadalom
jusági és
viselői, a
és minden
ezme irán
Az ottho
d. e. fél
alatt (autó
A belépés
A tordal
tye. A tor
szombaton
estélyüket,
tart bevez
a város z
fődés és
az első m
ságnak, n
cionisták
A bo
Eugen S
hatalmas
kapható

EGYESÜLETI ÉLET

A kolozsvári sómérek otthonavató ünnepélye. Lapunk hasábjain több alkalommal foglalkoztunk ezzel a kitünöző mozgalommal, mely rövid nyolc év alatt hatalmas szervezetté nőtte ki magát. Egész Erdélyt behálózó egységeinek létszáma meghaladja az ezret. Nagy adminisztrációjú központi irodája (jelenleg Temsváron van) magas nivójú sajtója („Haderech”) az összes egységeket bőségesen látja el megfelelő cionista és zsidó kulturális programmal. Sómérvárosokban csakis sómérek végzik a K. K. L. munkát és hogy milyen lelkiismeretesen és szeretettel, arról a K. K. L. központi irodája tud a legjobb felvilágosítást adni. Jellemző kis eset Gyergyószentmiklósi, ahol a nyár folyamán alakult sómérgödud, már a következő hónapban több, mint kétszáz százalékkal növelte a K. K. L. bevételeit. Számítalan ilyen és ehhez hasonló példakkal illusztrálhatnánk a sómérszer vezet. áldásos hivatását. A fizikai sómér nevelés: ideális testkultusz. Nyáron napokénti közös reggeli tornák, hetenként egy, esetleg két napos kirándulások, évenként pedig 3 hetes nagy táborozás, a legideálisabb cserkészmunka jegyében folyik le. A sómérnevelés: a legszebb emberi nevelés. A sómér nem dohányzik, nem iszik, egyenes jellemű és népéhez hű. A jelenlegi szellemi program, amely az összes gödudok között egységes: a százszázalékos hebraizáció és a zsidó ismeretek alaposabb elsajátítása. A kételkedők és a hitetlenek meggyőződhetnek nagyon egyszerűen, hogy a sómér hivatásának magaslátán áll: A cluj-i sómérok és some-retek (leány-sómérok) otthon avatnak. Kétszázötven egy célért fűtött test és lélek produktuma: sómérotthon. A falak szebbnél-szebb sómér és zsidó motívumokkal vannak feldiszitve. A butorok bizony szegényesek, mert szegény a gödud, szegény a szervezet. Bizony kemény még a talaj a zsidó szivekben. A sómér azonban nem csügged. Remél. Bizik a zsidó megújulásban és várja a nyarat, mert az idén az Ereben táboroznak a sómérok. Ma még azonban késő éjjeli órákig lázasan folynak az otthonban az utolsó simítások, mert ott lesz az egész cluj-i zsidó társadalom, cionista és nemcionista, ifjúsági és nemifjúsági egyesületek képviselői, a hitközségek reprezentánsai és minden magát zsidónak valló és az orszma iránt érdeklődő férfi és nő.

Az otthonavató ünnepség vasárnap délután 11-kor, Calea Victoriei 99 sz. alatt (autobuszmegálló) veszi kezdetét. A belépés természetesen díjtalan.

A tordai zsidó ifjúság műsoros estélye. A tordai zsidó ifjúsági frakciók szombat este rendezik meg műsoros estélyüket, melyen dr. Marton Ernő tart bevezető előadást. Az estély iránt a város zsidóságában óriási az érdeklődés és ez az estély, mely évek óta az első megmozdulása a tordai zsidóságnak, nagyjelentőségű lesz a tordai cionisták életében.

A bolygó zsidó
Eugen Sue világhírű regénye két hatalmas kötetben — 400 lejjért kapható az Uj Kelet könyvoszt. -ban

A vezetőségi párt deputációja a szatmári besz-din előtt

Satu-Mare-Szatmár, március 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap este a szatmári besz-din elé egy többszáz főből álló pajeszes, szakállas deputáció vonult fel. A deputáció a hitközségi vezetőségi párt tagjaiból tevődött össze, akiknek szónokai hosszas beszédekben fordultak a besz-dinhez, arra kérve annak tagjait, hogy a besz-din ítéletével a város zsidósága többségének kövesse akaratát. A sok száz zsidó, akik a deputációban a besz-din elé járultak, bizonyítani akarják, hogy mindkét rab-bíválasztás a legteljesebb terror és erőszak jegyében zajlott le, a törvénytelen eszközök maximális felhasználása mellett. A vezetőségi pártban, melyben

a zsidóság nyolcvan százaléka foglal helyet, épen olyan hitlű és becsületes zsidók vannak, mint a Freund-pártban, chaszidok, akik a zsidó törvények betartásával élnek.

Bejelentik a besz-dinnek, hogy a szatmári zsidóság ezrei vonulnak föl Teitelbaum rabbi ellen, akinek megválasztását csak az elenyésző, husz százalékos minoritás akarja. Kéri a besz-dint, ne engedje magát a Freund-párt szemfényvesztéseitől befolyázolni. A deputáció melyet az esti órákban egy fél óra alatt verbuvált össze a vezető-ség, sürü „uj választást kértünk” felkiáltásokkal a legnagyobb rendben oszlott szét.

Kalotaszegi erdőőrök végzetes kimenetelű háboruszkodásának epilógusa a kolozsvári törvényszék előtt

(Cluj-Kolozsvár, március 20. Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári törvényszék negyedik szekciójára előtte érdekes bűnper zajlott le ma délelőtt. A per vádlottja Nicolae Cozma calatei erdőőr gyilkossággal vádolva állott bírái előtt. A vádirat szerint Cozma az elmúlt év novemberében az egyik kalotaszegi erdőben agyonlőtte Fuceas Péter munkást, aki még a helyszínen kiszervezett.

használni fogja fegyverét. Fuceas a fel-szólítás még jobban felingerelte és baltáját magasra emelve vak dühvel rohant Cozma felé, aki azonban megelőzte vállához emelte fegyverét és tüzelt. A következő pillanatban Fuceas holtan terült el az erdő pázsitján, a golyó a mellét furta keresztül.

A vád annyiban komplikálódott hogy Cozma és Fuceas között már régebbi keletű ellenségeskedés állott fenn. Fuceas ugyanis annakidején Cozmával együtt pályázta meg az erdőőri állást, amelyet azonban a szerencsésebb Cozma kapott meg. A két ember között napirenden voltak az ellenségeskedések és különösen Fuceas több alkalommal életveszélyesen fenyegette meg Cozmát.

A mai tárgyaláson a vádlott kijelentette, hogy önvédelemből használta fegyverét, mert Fuceas biztosan megölte volna, ha nem védekezik. De különben is csupán a lábát akarta eltalálni, de szerencsétlenségükre a golyó célt tévesztett és Fuceast halálosan találta. A védő rámutatott arra, hogy védené jogosan védekezett, mert az áldozat, ha Cozma nem használja fegyverét, baltájával agyonüti. Ezután a védő újabb tanúk kihallgatását kérte, akik hallották, amint Fuceas életveszélyesen fenyegette meg Cozmát, valamint kérte Dragu járásörmesternek is a kihallgatását, akinél Cozma jelentkezett a végzetes erdei találkozás után. A bíróság tanácskozára vonult vissza, majd az elnök kihirdette, hogy a törvényszék az ítélet kihirdetését a bizonyítás kiegészítése érdekében elhalasztja.

A mexikói felkelők súlyos csapást mértek a kormánycsapatokra

Nyílt síkon vívják meg az ellenfelek a döntő csatát
Páris, március 20. A „Le Matin” mexikóci hívtalos jelentést közöl, mely szerint a kormánycsapatok Torreón közelében két csatát nyertek meg a felkelőkkel szemben. A felkelők Escobar tábornok vezetése alatt teljes visszavonulást szenvedtek.

EGÉSZSÉG

Germandree

FOGPASZTA ÁLTAL

lásban vannak.

Newyorki jelentés szerint az északi felkelő-csapatok parancsnoksága legyverszünetet ajánlott fel Calles tábornok hadügyminiszternek a kormánycsapatok főparancsnokának, amit Calles elutasított.

A Wolff távirati iroda elpázi tudósítójának közlése szerint Escobar tábornok az „Associated Press” munkatársának kijelentette, hogy Torreónból kivonta ugyan csapatait, e csapatainak ereje ezzel semmi befolyásolást nem szenvedett. Escobar szerint Calles ömagát állítja, ha azt hiszi, hogy a kormánycsapatok döntő sikert értek el. A felkelőknek az a szándéka, hogy a döntő harcot a városokon kívüli területeken vívják meg, hogy a polgárok életbiztonságát a csapatok harcainak veszélyeztesse.

Washingtoni jelentés is elismeri, hogy Escobar tábornok veszteségek nélkül és nagy ügyességgel hajította végre taktikai visszavonulását. Beavatott helyen azt tartják, hogy a felkelés az egész országban továbbra is egyre több és több hívet szerez magának és az átmeneti visszavonulásnak semmi jelentősége nincs. A felkelők balszárnya elfoglalta Aguaz Calienteset, amivel súlyos csapatmért a kormánycsapatokra, mert elvágta munióútánpótlási és élelmezési vonalait. Washingtonban is azt tartják, hogy ez a csapás sokkal súlyosabb a kormánycsapatokra, mint Torreón városának önkéntesen történt kiürítése és átengedése.

Páris, március 20. A Havas távirati iroda elpázi tudósítójának közlése szerint Torreón a kormánycsapatok egyetlen lövése nélkül vették birtokukba a visszavonult mexikói felkelőcsapatoktól. Escobar tábornok Escalonba tette át főhadiszállását. Az amerikai határ mentén biztosra veszik, hogy huszonegy órával belül nagyobb ütközetre kerül a sor, a mexikói ellenfelek között. Escobar tábornok, a felkelő csapatok fővezére Calientes és San-Louis Potosi vonalán át rendez: hadseregét és innen készül ellen-támadásra Calles serege ellen.

Szilézia leggazdagabb grófjának fiát azzal vádolják, hogy ő lőtte agyon apját — vagyonáért

Berlin, március 20. Lignitz kastélyában eddig ismeretlen tettes hétfő este 11 órakor két revolverlövésessel megölte Stolberg Wernigerode Eberhard grófot. A revolverlövéses zajára a szolgasemélyzet berohant a gróf dolgozószobájába s ott találták szétrombolt koponyával Szilézia egyik leggazdagabb földesurát. A rendőri nyomozás megállapította, hogy rablógyilkosság esete nem foroghat fenn, mert a kastélyból az eddig ismeretlen tettes semmit sem vitt magával.

A rendőrség kihallgatta a gyilkosság áldozatává lett gróf hozzátartozóit, köztük fiát: Christian Friedrich grófot, ki a vallás során ellenmondásokba keveredett. Christian Friedrich gróf, a hitbizományi vagyon várományosa azt állította, hogy az ismeretlen tettes őt leütötte a kastély folyosóján, úgyhogy alig tudott a kertbe vánszorogni. A támadó ezután végzetett Stolberg Wernigerode Eberharddal, amiről azonban fia — állítása szerint — nem tud, mert a kapott ütés folytán elvesztette eszméletét.

A törvényszéki orvosok megvizsgálták Christian Friedrich grófot, de rajta erős ütésnek nyomát sem találták. A fiatal gróf letartóztatása Lignitzben nagy szenzációt keltett. A rendőri bizottság a holttest vizsgálata alkalmával megállapította, hogy a gyilkosságot revolverből, előre preperált dum-dumgolyó segítségével követték el mert csak így vált lehetségessé a holttest koponyájának olyan nagyméretű szétrombolása. A gyilkosság ügyében minden részletre kiterjedő nagyarányu nyomozás folyik.

Hirdessen az Uj Keletben

HIREK

Az Uj Kelet az egyetlen erdélyi és bánátság
székhely napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámber Ferenc.
Bukaresi szerkesztőség: K. sz. Rezső,
Str. Caroli 81.
Az Uj Kelet cikkeinek tényszerűségét csak a
forrás megjelölésével engedjük meg.

PURIM JÖN

**A Keren Kajemet
PURIM AKCIÓJÁT
előkészítéri!**

Purim schlachmonesz megváltását adja a KKL.-nek!

— Csütörtökön Nagykárolyban mutatkozik be Lydia Potoczka. Erdélyi turnéján Lydia Potoczka csütörtökön este Nagykárolyban mutatkozik be a városi színház színpadán. A kitűnő együletes Szatmáron vendégszerepelt legutóbb, nagy siker mellett. A kitűnő divát minden felvonás után élénken ünnepezték. A társulat Nagykárolyból a délyvidékre utazik, először Lugosra, innen Temesvárra, ahol minden előkészület megtörtént a nagykulturájú és nagy tehetségű színész és társulatanak a méltó fogadására.

— Bécs szanatóriumot állít fel a rák gyógyítására. Bécsből jelentik: Egy Karlsbadban tartózkodó amerikai száz ezer dollárt adományozott a bécsi Loeb szanatórium vezetőségének az azal a kifejezett óhajjal, hogy ezt az ősz szeget a szanatóriumában felállítandó, külön rákbeteg szekció építésére és fenntartására fordítsa. Loeb professzor ugyanis pár héttel ezelőtt a rákbeteg amerikai műtétet hajtott végre és ennek sikeres kimenetele fölötti örömeben tette ezt az alapítványt.

— Szentgyörgyi István vendégszereplése a budapesti Nemzeti Színházban. Budapestről jelentik: A Nemzeti Színházban holnap este a Bánk Bán előadásán vendégként Szentgyörgyi István eljszta Tiborc szerepét.

TOROKGYULLADÁSTÓL, influenzától mentesül, ha rendszeresen szopogtat Anacot-pasztillát. Egy phioła ára 37 lei.

— Törökországban behozzák az agglégny-adó. Angorából jelentik: A képviselőház egy kormányindítványt tárgyal, mely a nőtlen férfiakra súlyos adót vet ki. A képviselőház illetékes bizottsága már lefolytatta az indítványt és elfogadta azt. Valószínűnek látszik, hogy a képviselőház plénuma is elfogadja az indítványt s így a török férfiaknak, miután a háremtartást lefolytatták, most az agglégny-adó is nehézzé teszik.

Franciaország nyolc, Anglia négy, Belgium hárommilliárd márka jóvátételt követel Németországtól

Berlin, március 20. A Wolff távirati iroda tudósítójának közlése szerint egyik nagy angol közgazdasági lap munkatársa tájékozódott a jóvátételi szakértőkhez közelálló körökben és közli szerzett információit. Ezek szerint Moreau francia és Owen Joung amerikai fidelegátusok megbeszéléseik alkalmával lefolytatták a németekkel szemben támasztott francia követelések végösszegének kérdését.

Moreau kijelentette, hogy Franciaország minimális igénye nyolc milliárd s ennél kevesebbet semmi esetre sem fogadhat el. Az angol lap szerint Anglia igénye négy és Belgiumé három milliárd. A közgazdasági publicista illetékes körökkel folytatott beszélgetései során azt a benyomást szerezte, hogy a meggyezés utjából a nagyobb akadályok máris el-

hárultak.
Páris, március 20. A Joung-bizottság albizottságai ma ülést tartottak, amelyen a nemzetközi jóvátételi bank tőkeszerzésének lehetőségeit vitatták meg. Ezután bizalmas megbeszélések voltak, melyek közül Stamp angol delegátusnak Morgan amerikai és Pirelli olasz kiküldötttel folytatott tárgyalásai emelendők ki.

— Figyelmeztetés állampolgársági ügyben. A cluji állampolgársági felebezési bizottság újabb a következő ügyekben döntött: Mauritiu Gliick, Arnold Schwartz, Leopold Bruckner, Margareta Siimon, Moise Bernát és Eugen Hirsch. A fentiek személyesen vagy megbízottjuk által érdeklődjenek a döntés kedvező vagy kedvezőtlen voltáról.

JÓ EGÉSZSÉG A LEGFŐBB KINCSE, Igyék reggelre és uzsonnára egy-egy csésze *Ovomaltine*-t: ez a legbiztosabb módja az egészség megővésének.

A kolozsvári rendőrség elfogott egy vagonfosztogató bandát. Az elmúlt éjjele a kolozsvári állomáson egy akkor érkezett tehervonat egyik vagonját feltörték és 75 darab vasesővet loptak el belőle. Az állomási rendőrkapitányság azonnal megindította a nyomozást és reggelre a tolvajokat letartóztatta Szabó István, Pop Ovidius és Bükösd Gyula csavargók személyében, akiket szerda délelőtt átkísértek az ügyészség fogházába.

— Hangverseny az Ujságíróklubban. A segesvári dalosversenyen első díjat nyert iparosgyuleti dalárda Rezik karmester vezetésével csütörtökön este kilenc órai kezdettel, az Ujságíróklubban megismétli segesvári programját és a legszebb dalokat fogja előadni. Az Ujságíróklub vezetősége ezton hívja meg a klub tagjait és azoknak ismerőseit.

— Hansi Niese Romániába jön. Bukarestből jelentik: Hansi Niese, a hírneves bécsi komika, április 10-én Romániába jön vendégszereplésre. Hansi Niese és társulata öt napig fog Csernovitzban játszani, innen Bukarestbe Konstancába és Brassóba megy. A művésznő nyisorán négy darab szerepel, köztük Die Welt ohne Männer című, amelyben Hansi Niese óriási sikereket aratott. A művésznővel mindössze a színháznak tíznégy tagja fog jönni.

— Mária Orska visszalép a színpadtól. Berlinből jelentik: Mária Orska, aki a napokban a színpadon összeesett, vissza fog lépni a színpadtól. A művésznőn olyan nagyfokú idegesség vett erőt, aminek gyógyulása feltétlenül néhány évet fog igénybe venni. Mária Orskát bevitték egy szanatóriumba, ahol órákon át nem tért eszméletre. A művésznő idegességét az orvosok egyöntetű megállapítása szerint a morfiom nagymértékben való használata okozta.

— Felakasztotta magát Feldheim Manó nagyvárad kerkeskedő. Nagyvárad tudósítónk jelenti: Feldheim Manó nagyvárad szövőtt- és textiláru kerkeskedő tegnap délután hat óraker lakásán felakasztotta magát. Feldheim öngyilkossága Nagyváradon általános részvétet keltett, mert a nagycsaládu kerkeskedő, aki két évvel ezelőtt vált ki a Feldheim testvérek cégtől és azóta is jómódu kerkeskedőnek ismerték, köz tiszteletben állott Nagyváradon. A kerkeskedő mindössze harmincnégy éves volt és a két évvel ezelőtt történt anyagi erőfeszítések roncsolták szét az idegzetét. Halálát levélben jelentette be feleségének, amelyben buskomorságát jelölte meg öngyilkossága okául. Feldheimot felesége és hat gyermeke gyászolja.

A balázsfalvi zsidó ifjuság műsor estélye. A balázsfalvi zsidó ifjuság jól sikerült műsoros estélyen bizonyította be a zsidó gondolatokhoz való ragaszkodását. Kár, hogy ez a tettekre kész ambiciózus fiatalág nincsen egyesületekben megszervezve, melyeknek keretein belül komoly cionista munkát végezhetnének. A műsort néhány vig jelenet töltötte ki, melyekben György Ilona és Ella, Lázár Gizi, Gelb Böske, Trencsiner Teri, Traub Vilmos és Rosenbaum Vilmos szerepeltek. Nemes László egyéni felfogásu szavallatalteték változatossá a műsort.

— 130 millió frankot stkkasztottak el a párisi szovjetképvisletnél. Párisból jelentik: Az orosz szovjetek párisi kerkeskedelmi képvisleténél legutóbb súlyos pénzügyi botrányt leplezték le. Ez a képvislet bonyolítja le az orosz kivittl Franciaországba és Franciaország bevitellét Oroszországba. Így tehát óriási értékek mennek át a kezén. Rövid idő előtt egy rovincsolásnál rájöttek, hogy négy millió frank hiányzik. Erre újabb rovincsolást indítottak meg amely százszázhatvan millió franknyi hiány kimutatásával végződött. A rovincsolási eredmény alapján fegyelmet indítottak a képvislet vezetői ellen s a fegyelmet azzal végződött, hogy a gazdasági képvislet összes tisztviselőit elcsapták. Most a párisi orosz követ a képvisletet teljesen átakarja szervezni. Felmondtak a párisi orosz gazdasági szaklap szerkesztőjének, Josse-nak is és a szerkesztést Jules Guesde, nem rég meghalt szociálista képviselő fiának adták ki.

— Egyfelvonásos játékok purimra. Purim alkalmából ifjusági egyesületek számára ajánljuk Scholem Alechem: Két antiszemita és Szabó Imre: Gábort ünneplik című mulattató egyfelvonásokat. A darabok, szerzői joggal együtt 200 lejével megrendelhetők az Uj Kelet könyvosztályánál.

SPORT

A Haggibbor Sportegyesület tornaünnepélye. Szombaton este a Haggibbor újbi bizonyosságát fogja adni annak a céltudatos testnevelő munkának, melyet az egyesület az utóbbi időben olyan elismerésméltóan végez. Az egyesület tornaszakosztálya fog beszámolni tudásáról nagyszabásu tornaünnepély keretében. A kiváló hölgy- és férügárda legjobbjai fognak ez alkalommal válogatott gyakorlatokat bemutatni, szabad- és szertornagykorlatokat. Kolozsvár város zsidósága körében rendkívüli érdeklődésnek kell megnyilvánulnia a Haggibbor tornaünnepélye iránt. Azoknak, akik nem barátai a futballnak, és a tömegsportok felé kívánják terelni a zsidó sportegylet működését, most alkalmuk lesz megjelensükkel bebizonyítani, hogy érdek lődnek a zsidó testnevelés jövője iránt. Az ünnepély 23-án, szombaton este fél 9 óraker kezdődik a református kollegium tornatermében.

A Haggibbor női tornaszakosztálya ezton értesíti tagjait, hogy Semlyén Tivadarné urnő, külföldi tanulmányutjáról hazaérkezett és újbi megkezdte a rendszeres oktatást.

Dr. Mező Ferenc, az olimpiai világbajnok Kolozsvárt. Kolozsvárnak a jövő hét folyamán illusztris vendége lesz Dr. Mező Ferenc, az amszterdami olimpiász szellemi bajnokságának zsidó győztese látogat el hozzánk és felolvassást fog tartani pályanyertes műveiből. Dr. Mező Ferenc budapesti tanárember, akinek nevével győzelme egyszerre világszerte ismertté tette, de szakörökben már hosszú évek óta ismerik, és méltányolják nagy tudását és szorgalmát. A kolozsvári zsidóság között igen nagy érdeklődés nyilvánul meg Mező dr előadása iránt s méltóan ki akarja venni részét az olimpiász zsidó kitüntetéste iránt. Az előadás 27-én, szerdán este lesz a katolikus gimnázium disztermében.

A Haggibbor első futhalltréningje. A Haggibbor labdarugó szakosztálya fel hívja a játékosokat, hogy csütörtök délután egy óraker a városi sporttelepen tréningen megjelenjenek. A megjelenés annál is inkább fontos, mert a csapat vasárnap a KAC-cal játsza első tavaszi bajnoki meccsét.

HOTEL IMPERIAL PALACE

Igazgató: TASCU CIOMU.

Calea Victoriei No. 47.
Telefon 312/82

Bukarest

Szemben a királyi palotával.
Telefon 312/83

Elsőrangú szálloda, teljesen átalakítva. 110 világos, elegánsan burtozott szoba. Példás tisztaság. Központi fűtés, lárdőszobák, ill. Melegvíz az összes emeletéken. A lejtőkétel. Arak 150 lejtől fellele. sebb kéy. lmi újításokkal. Minden nyelven beszélnek.

Cluj—R
Kelet tudós
zalt pénzügy
devizák áru
azt a tarifá
ciók után s
uj tarifáját
Eszerint az
képen válto
Egyszerű
városában
lék, de lega
Egyszerű
lék, de lega
Csekk ki
egyegyed
Hitellel
sába, vagy
egyegyed
Atutalás
félszázalék,
Utalások
fűrdőhelyek
100 lej.
Olyan ese

Hirdetme
mi és Ipa
nak elnöke,
rai törvény
vény II. sz.
az 1929. év
nu legfelső
alapján az
ra hozzá, k
mely magab
Sálaj, Some
kamarai ke
mely névjeg
tanács 1929
elkészült és
toriei 51. sz.
irodájában k
Ugyanok
névjegyzék
összes várm
szolgabírói h
esok irodáib
A jelen hird
15 (tizenöt)
azok, akik
avagy téves
hoz a kamar
joggal bírna
18-án. Ing. I
lenes bizotts
s. k., a kam

Az Opel és
zionált. Fran
ral Motors G
Opel" autóg
tárgyalások
tranzakciór
kommunikét
hogy a tran
nagyüzem e
lő márkány
közölni. A
egyelőre füg
Az egység f
pénzügyi vo

Középenró
ben. Bécsből
jezódtek be
konferencia
rán elhatár
rópai gazdas
ból a célból,
között a gaz
lyítsék. Az
nagyszabásu
amely Közép
setét tárgya
rát már me
művekből, a
lő világrang
dolkezésre.

Közgazdaság

A kolozsvári pénzügyintézetek új átutalási díjszabása

Cluj-Kolozsvár márc. 20. (Az Új Kelet tudósítójától.) A kolozsvári pénzügyintézetek revízió alá vették a devizák átutalási díját és megállapították azt a tarifát, amelyet az átutalási operációk után szednek. Az érdekeit bankok új tarifáját a mai napon tették közzé. Eszerint az átutalási díjak a következőképpen változnak:

Egyszerű átutalás az illető ország fővárosában (Itáliában Milánóba) 1 ezrelék, de legalább 60 lej.

Egyszerű átutalás vidékre: másfélszázalék, de legalább 80 lej.

Csekk kibocsátása bármely devizában: egynegyed százalék, de legalább 60 lej.

Hitelevelek az illető ország fővárosába, vagy nagyobb vidéki városokba: egynegyed százalék, de legalább 100 lej.

Átutalások és hitelevelek furdohelyekre: félszázalék, de legalább 100 lej.

Utalások és hitelevelek csehszlovákiai furdohelyekre: 1 százalék, de legalább 100 lej.

Olyan esetekben, ha a bank a külföldi

kliens címére közvetlenül küldi a csekket a fenti összeghez hozzájárul még az egynegyed százalékos jutalék, amely legalább is 60 lej.

A süngöny útján történt átutalásoknál, a fent megállapított tarifához hozzájárul minimális 10 százalékos kamat ama napokra, amely távirati és postai továbbítás között van és a postai, illetve süngöny-költségek.

A devizakurzust az autorizált bankok napról-napra állapítják meg és ezzel a közönségre és bankokra nézve is hátrányos versenyt kiktűszöbölök. Kolozsváron a következő bankok között történt az átutalási díjakra nézve a fenti megállapodás: Albina, Banca Agrara, Banca de Agricultură și Casa de Economie, Erdélyi Bank, Banca Comertială Italiană și Română, Központi Ipar és Kereskedelmi Bank, Banca Generala, Banca Marmorosch Blanc & Co., Banca Românească, Leszámitoló és Pénzváltó Bank, a Cassa Generală de Economii din Sibiu, Kolozsvári Takarékpénztár és Hiteibank és a Kereskedelmi Hiteintézet.

Hirdetmény. Mi, a clujai Kereskedelmi és Iparkamara ideiglenes bizottságának elnöke, a kereskedelmi és iparkamara törvény módosítására vonatkozó törvény 11. szak. 6. bekezdése — kihirdetve az 1929. év február 13-án kelt 403. számú legfelsőbb királyi rendelettel — alapján az összes érdekeltek tudomására hozzuk, hogy a választói névjegyzék, mely magában foglalja a Cluj, Násáud, Sălaj, Someș és Turda megyékből álló kamarai kerület összes választóit és a mely névjegyzék a kamarai igazgatótanács 1929. évi választására érvényes, elkészült és a kamara (Cluj, Calea Victoriei 51. sz. I. emelet, 8. számú szoba) irodájában közszemlére ki vannak téve. Ugyanok megtekinthető a választói névjegyzék a kamara kerületében levő összes vármegyei prefekturáknál, a főmunkabiroi hivatalokban, a városi tanácsok irodáiban és a járásbíróságoknál. A jelen hirdetmény keltétől számított 15 (tizenöt) szabad napon belül, mindazok, akik a jegyzékből kimaradtak, avagy tévesen vannak felvéve, magához a kamarához intézet felfolyamodási joggal bírnak. Kelt 1929. év március hó 18-án. Ing. I. F. Negruțiu s. k., az ideiglenes bizottság elnöke. Nicolae Căciulă s. k., a kamara főtitkára.

Az Opel és General Motors Comp. International. Frankfurtból jelentik: A „General Motors Company” és az „Adam Opel” autógyári cégek között folytatott tárgyalások a napokban zárultak le. A tranzakcióról az Opel részvénytársaság kommunikét adott ki, amelyben közli, hogy a tranzakció megtörtént. A két nagyüzem egységesítése révén 120 millió márkányi új befektetést fognak eszközölni. A két gyár üzleti szervezetei egyelőre függetlenül fognak működni. Az egység főleg technikai, gyártási és pénzügyi vonatkozásokkal függ össze.

Közép-európai gazdasági intézet Bécsben. Bécsből jelentik: A napokban fejeződtek be a közép-európai gazdasági konferencia tanácskozásai. A konferencián elhatározták, hogy egy közép-európai gazdasági intézet létesítenek abból a célból, hogy Közép-európa államai között a gazdasági kapcsolatokat kimélyítsék. Az intézet első munkája egy nagyszabású közgazdasági könyv lesz, amely Közép-európa bankjainak szervezetét tárgyalja. Az intézet könyvtárát már meg is alapították azokból a művekből, amelyeket a Kielben működő világ-gazdasági intézet bocsátott rendelkezésre.

A lipcsei technikai mintavásár eredménye. Berlinből jelentik: A lipcsei technikai mintavásár tegnap zárták be jó eredménnyel. Igen sok külföldi látogatóta meg a mintavásárt és szokatlanul nagy rendeléseket eszközöltek a kiállító cégeknek. Különös élénkület mutatkozott az építkezési gépek terén. Egyetlen cég, mely egy speciális építkezési gépet állított ki, 70 ezer márká vételáron, 400 bevétel tárgyalt. Egy másik cég félmillió márkáért adott el Amerikába egy építkezési szabadalmat. Nagyön jó üzleteket kötöttek a szerszámgyárosok és azok is, akik villamos motorokat állítottak ki. Hivatalos jelentés szerint a lipcsei mintavásáron ezidén 10 ezer 30 kiállító cég vett részt.

Két lejjel szállítják le a cukorárakat 1930 január elsejétől. Bukarestből jelentik: A kereskedelemügyi miniszterium s a cukorgyárosok között még folynak a tárgyalások, amelyek remélhetőleg rövidesen a cukorárak leszállítására vezetnek. Minden valószínűség meg van arra, hogy a cukor jelenlegi árát kilógramonként 2 lejjel fogják fogják leszállítani és az új árak 1930 január elsején lépnek életbe. A kereskedelemügyi miniszterium és a cukorgyárosok közötti tárgyalások kedvező befejezésének igen nagy jelentősége van tekintettel arra, hogy ezek befolyásolják a cukorrépa vetési munkálatokat, amelyeknek husvét utánra való halasztása maga után vonná a cukor drágulását.

Árverési hirdetmény

Alulírott közjegyző közbenjövetelemellett nyilvános árverésen, leg többet ígérőnek, késedelmes vevő terhére, el fognak adni különböző textilárut, vásznak, szövetek, paplapok stb. stb. folyó hó 20-iki kezdettel, mindennap délután 3-7 óráig, tételenként, Clujon, Calea Regele Ferdinand 35 sz. textilüzletben (Urania palota sarok).

Vevő a vételárat és 2.40% illetékel együtt azonnal készpénzben kifizeti.

Dr. Ioan Pordea, közjegyző

Színház-Művészet

Pat és Patachon, mint detektívek

A legújabb Pat és Patachon-vígjáték, 10 felvonásban

Színrekerül szombattól a magyar színházban

Rengeni fognak a színház falai szombaton, vasárnap és hétfőn. Minden idők legkedvesebb, legkacagtatóbb burleszk-bohózatát: a 10 felvonásos Pat és Patachon, mint detektívek — fog bemutatásra kerülni ezeken a napokon.

Pat és Patachon nem kell sem bemutatnunk, sem beajánlanunk a kolozsvári közönségnek.

Ahol Pat és Patachon-képet mutatnak oda valósággal tódul a közönség.

Romániában először itt Kolozsvárott fogják bemutatni ezt a 10 felvonásos Pat és Patachon-filmot, amely a népszerű művészekkel szarazon, vizen és levegőben való utazásukban mutatja. Elképzeltetetlen kalandokon, mennek keresztül s két óráig harsogni fog a nevetés.

Szombaton: 3-kor, 5-kor és 7-kor. (Este színházi előadás van).

Vasárnap: 3-kor, 5-kor és 7-kor (Este színházi előadás).

Hétfőn: Fél 3-kor és fél 5-kor.

Kedden: 3-kor, 5-kor és 7-kor.

Szerdán: 3-kor, 5-kor és 7-kor.

A Magyar Színház műsora:

Csütörtökön 4 és 6 órakor: Hotel Imperial.

Csütörtökön este fél 9 órakor: I. Liszt Ferenc első szerelme. (Újdonság először). II. Kolozsvári Bál (Elsőszőr). III. Szomorúságának énekesse. (Oszip Dymov 3. felvonásos tragi komédiája. Forgács Sándor vendégjátékával. Premiérbérlét 39. szám. Sorozatszám: 307).

Pénteken 4 és 6 órakor: Hotel Imperial. Pénteken este fél 9 órakor: Asszonylkek. Boszorkánytánc. (Repriz. Bíró Lajos 4. felvonásos drámája. Poór Lili és Janovics Jenő főlépésével. Napibérlét B. 32. Sorozatszám: 308.)

Szombaton 3, 5 és 7 órakor: Pat és Patachon, mint detektívek. (10 felvonásos új burleszk).

Szombaton este 9 órakor: Román előadás. (Sorozatszám 309.)

Vasárnap 3, 5 és 7 órakor: Pat és Patachon, mint detektívek.

Vasárnap este 9 órakor: Feleség-szerető. (Anna Jakobovitz és jiddis társulatának vendégjátéka. Mersékelt emelt helyárrakkal. Sorozatszám 310.)

Hétfőn fél 3 és fél 4 órakor: Pat és Patachon, mint detektívek.

Hétfőn délután 6 órakor: Serke kozák. (Zsidó operette, Anna Jakobovitz és jiddis társulatának főlépése. Jakobovitzné héber vallásos dalokat énekel. Sorozatszám 311.)

Hétfőn este 9 órakor: Az ő nagy titka. (Háromfelvonásos tragédia. Anna Jakobovitz és társulata: főlépése. Sorozatszám 312.)

A Magyar Színház mozi-műsora:

Csütörtökön 4 és 6 órakor: Hotel Imperial.

Pénteken 4 és 6 órakor: Hotel Imperial. (Kolozsvárott utoljára.)

Szombaton 3, 5 és 7 órakor: Pat és Patachon, mint detektívek. (A legújabb Pat és Patachon-film 10 felvonásban. (Utazás vizen, szarazon s levegőben).

Vasárnap, március 24-én, d. o. 11 órakor: Mozmatiné 15 és 10 lejes helyárrakkal. Malec hozza nek. (7 felvonásos burleszk.)

Hölgyeim! Uraim! Szenszácó!

Legújabb párisi, wieni modellek. Selyem, bangkok, japán panama, exotikus szalma, Raccello-kalapokat feltűző oltó árban árusít az

„IDEAL” kalappal Cluj, R. Ferdinand 8. férfi és női alapú formálása, alakítás és tisztítása 48 óra alatt a legzűlésebbben gyári árban készítenek.

Hétfőn 3, 5 és 7 órakor: Pat és Patachon, mint detektívek.

Kedden fél 3 és fél 5 órakor: Pat és Patachon, mint detektívek.

A színház irodai közleményei:

Jakobovitz Anna zsidó társulatának vendégjátéka. A közönség ostromolja a pénztárt, mert azok is, akik a múltkor látták és azok is, akik a múltkor nem látták, szeretnék élvezni a legkiválóbb zsidó társulatnak nagyszerű előadásait. Grandiózus műsorral jönnek most hozzánk. Vasárnap este 9-kor a Feleség — Szerető című 3. felvonásos tragédiában mutatkoznak be. Szem nem fog szarazon maradni ennél az előadásnál — Másnap, hétfőn délután 6 órakor egy operettet fognak játszani, Serke kozák címen. Ebben Jakobovitz Annát, mint operette-művésznőt fogjuk megismerhetni. Hétfőn este 9-kor pedig Az ő nagy titka című tragédiában fogja csillogtatni művészetét a kiváló zsidó művésznő. — Mind a három előadásra váltható már a jegyek.

Ma este premiére-bérlésben: Liszt Ferenc első szerelme, Kolozsvári bál és Szomorúságának énekesse. A Budapesti vendégszeropelt drámai társulat már itthon van s ma este gazdag műsorú előadással folytatja itt működését. A mai előadást premiére-bérlésben tartják meg. Színrekerül két újdonság: Kolozsvári bál (Tabéry Géza egyfelvonásos drámája) és Liszt Ferenc első szerelme (Bárd Oszkár egy felvonásos hangulata). Utána Forgács Sándor vendégjátékával, Oszip Dymov 3. felvonásos tragikomédiáját: a Szomorúságának énekesét adják. Holnap este rendez bérlétfolyamban Bíró Lajos Budapesti óriási sikert aratott 4 felvonásos drámája, az Asszonylkek (Budapesti: Boszorkánytánc) kerül színre, a két főszerepben Poór Livel és Janovics Jenővel.

A Nemzeti Színház és a Román Operaheti műsora:

Péntek: Műsorváltozás folytán Tamháuser helyett a Zsidónő. John Sullivan bucsufelépője.

Szombaton d. u. Bohémek (Gyermek-előadás)

Szombat este: A kardinális.

Vasárnap d. u.: Szóktetés a szerájból

Vasárnap este: Medea.

Hétfőn d. u.: Hét eladó leány.

Hétfőn este: Tosca (Munkáseleadás)

Kedd: A kardinális.

Szerda: Fidelio.

Csütörtök: Nincs előadás.

Péntek: Nincs előadás.

Szombat: Nincs előadás.

Vasárnap d. u.: Szevillai borbély.

Vasárnap este: Az elveszett levél.

Markovics Rodion új regényét a
Lantos Magazin
kezdi közölni.

ÖZÖNVIZ

Komédia három felvonásban

(Minden jog fenntartva)

Írta: H. Berger

Fordította: Szabó Imre

Phraser (idegesen): Hagyján már békét ezekkel az utálatos dolgokkal. (Künn nagy vihar sivit.)

Streton: En is azt mondom, hagyjuk abba ezt a témát, én úgy élek, borzadok tőle. Es hozzá még ez a szél! Mondhatom, nagyon barátságosan dolog az ilyesmi. A szél úgy sivit, mint-ha szája lenne.

Phraser: Sivit? Ordít! Szaggatja az idegeimet!

Charley (feláll, kimegy, majd visszajön. Utokzatosan mondja): Esik az eső.

Phraser (tjedősen): Esik. Borzasztó! Streton (rémulten): Esik!

Phraser: Uraim, szivjunk el egy-egy erős bökk-szivart, ez talán csillapít! Kérek, mister Streton, egy bökköt, de a kisebb fajtából. Borzasztó, hogy minden elsötétül, micsoda homály, micsoda feketeség, akárcsak egy sircdörben!

O'Neil: Hát bizony mondhatom, magában sok van a hullából. Sok rokonyonás. Azért koccintsunk! Igyunk egy utolsót e gonosz, hazug világra!

Phraser (kelletlenül): Köszönöm, nincs kedvem, semmi kedvem nincs egyáltalán.

O'Neil: No jó, akkor iszom egyedül. (Felémelt hangon.) Mindegy már, mindegy! Bűnösök vagyunk mindnyájan, bűnösök és halandók, hasonlítunk a mező virágához, amit az eső elzavart, amit a szél megszárit és ami elmúlik és semmivé válik. Semmivé! Bocsánat (Phraser felé gunyosan), de azért mégis van valami érték ezen a földön: a gabona, főleg pedig a börzei gabona.

Phraser (megvetéssel): Es még egy értéke van ennek a világnak: a csatorna. Az örökké javítható és mindig pumpázható csatorna. (Kint vihar.)

Streton: Charley, gyujtsd fel a villanyt! Borzasztó, micsoda orkán viharzik kint.

O'Neil (ünnepelesen): Azt mondom, ez már az ítélet napja! Az emberiség eljutott egészen feneketlen örvények szélére. Az emberek nagy bűneik miatt, részint véletlenül, de gyakran szándékosan beleesnek olyan becstelen vállalkozásokba...

Phraser (felpattan): Ugyan kérem, hagyja már abba! Nem értem, miért kelljen egyre csak gorombaságait hallgatnom. Becstelen vállalkozások, micsoda vállalkozások? De tudom, mire céloz!

Streton: Uraim, drága uraim, mégis csak különös, hogy önök, akik igazi gentlemanek, örökké civakodnak! Kérem, hagyják abba az örökös sértegetéseket.

Phraser (dühösen O'Neil felé): Követeltem, hogy fejezze be! Mit akart mondani a vállalkozásairól?

Streton (Charley felé): Adj egy bökk-szivart, de a kisebb fajtából.

Phraser: Az ördögbe is, mifajta vállalkozásokra gondolt ez az ember?

O'Neil (Phraser dühöngései alatt folyton nevetett): Azokra a vállalatokra gondoltam, azokra az ideggógy-vállalatokra, amikbe maga be fog kerül-

ni. No hát ez volt minden. Bátor és vidész fiatalember!

Phraser (sértődötten): Ez tehát minden. (Feláll és távozni készül.) Köszönöm szépen, de tudja meg, hogy én eljuthatok a hidegvíz alá, de oda, ahová a panamisták kerülnek, abba a másik lakat-vállalatba, oda én nem fogok eljutni. (Fogja az ajtókilincset).

Streton (odamegy, karonfogja): Ha egy istent ismer, ne hogy kimenjen! Mintha csöbörből öntenék, úgy zuhog kint az eső. Várjon és csillapodjon le, kész örület kimeneni!

Phraser: Nem maradok itt, de hogy maradok, hisz meg vagyok sértve. Itt az ön lakájában sértettek meg! (Dörgés, szélsivítás.)

Streton: De mister Phraser, még a villám is lecsaphat magába. (Villámlik, Streton visszakiséri egy külön asztalhoz Purasert.)

Nordling majd Higgins.

(Két szegénylegény csurrom vizesen egymásután fut be az ajtón. Nordling kopott kabátban, sípkával, Higgins széles bohémkalapban, átalvetővel. Nordling belütközik az ajtónál Higginsbe.)

Nordling: Ejnye, egedelmet kérek, de nem vettem önt észre. Psz... micsoda özőnviz, micsoda itéletnap! Megbocsát ugy-e?

Higgins: Nincs miért. Inkább én kérek bocsánatot öntől, jó uram, de elvégre nem mi vagyunk az okai, hanem az eső, ez a borzasztó eső!

Nordling: Szörnyűség kerem, úgy futottam, mint egy öriüt! Tisztára, mint egy bolond!

Higgins: Egedelmet kérek, a hasonlat engem illet. Egészen belebolondultam a futásba.

Phraser: Nézzenek csak, micsoda jövevények ezek, milyen finom előkelőségek!

Streton: Charley, csukd be az ajtót! O'Neil: Hagyjá, jöjjön be egy kis levegő!

Nordling (Higgins felé): Tessék csak idehalgatni! Megyek Kauerswilt felé, amikor hirtelen elfog a vihar. Pillanatok alatt, kérném, a szél orkánna dörgött és emberek, akik mellettem haladtak, úgy vágódtak a földhöz, kérném — nem tudom, önt illet-e a hasonlat — mintha pelyvából lettek volna! Az ég egészen beborult, mintha tussal kenték volna be. Hogy öszinte legyek, bizony én megijedtem, mert otthon, mi felénk, nem igen látni ilyesmit.

Higgins: Nos és én! Jöttem a kikötő felől, hátranztem és láttam, hogy a tó egyre emelkedik, a sziklák már nem is látszottak, felhőszakadás, mondom, egy szerre olyan jégeső hullott, mint a tyuktojás, futni kezdtem és pillanatok alatt mintha az egész utóat kicserélték volna, egészen néptelen lett, mindenki hazabújt, egyedül én szakadtam, egyedül és elhagyatva. Mondja kérem, ön svéd ember, ugy-e?

Nordling: Yes. Hajlandó ön meginni velem egy pohár sört?

Higgins: Kérem, a legnagyobb kész-

séggel!

Nordling (Charley felé): Két sört! Streton: Pénz van?

Nordling (elfogódottan): Van... Hogyne lenne! Van pénz!

Higgins (zsebeiben kotorász): Streton (Charleyhoz): Nesze, vidd oda a két sört!

Charley: Tessék két sört! (A telefon megszólal.)

Phraser (siet a telefonhoz): Halló! Itt Streton-bar. Kit kíván a telefonhoz? Beer urat? Ugyan kérem, hagyjanak már fel ezzel az emberrel! Meghalt! Ne idegesítsenek ezzel a névvel! ...Beer ..Beer ..Beer! Utálat, hallani. (A Morse-készülék berreg. Leteszi a telefonkagylót.) Az ördögbe is, most meglnt ez kerepel a fülemben!

Streton (odasiet.) Bocsánat, majd én leolvasom. Rend - ki - vü - li - vi - har és fel - hö - - sza - ka - dás.

Phraser: Nagy újság, óriási szenzáció! Mintha nem is látnánk a vihart!

Streton (tovább olvas): Az áradás előntötte a hegyeket és a völgyeket. A hajók kénytelenek az öbölben vesztegelni. A nyugati világítótorony közelében egy csatorna megrepedt.

O'Neil: Mi történt? Mit mondott ön? Lássam csak! (Nézi a szalagot.) A nyugati világítótorony közelében egy csatorna megrepedt. Borzasztó!

Phraser: Mi az a borzasztó, mi az?

Streton: Mondja csak mister O'Neil, komoly veszély fenyeget?

O'Neil (félrehívja kettőjüket, titokzatosan): En magam nem sokat értek az efféle dolgokhoz, de néhány nap előtt megnéztem a főmérnökkel a csatornákat és akkor a szakértő ezeket mondogta nekem: „Elárulhatom önnek, de titokban, hogy a csatornák nagy víztöméseket nem bírnak el és ha valamelyik közülök, különösen a nyugati csatorna, megreped, akkor két óra leforgása alatt víz alatt áll a város. Borzalmas özőnviz szakad rá, ami irtózatossabb lesz a husz év előtti áradásnál, amikor végig az utcákon hullák uszkáltak. Sietnie kell — mondotta — a csatornák megerősítésével.” Ugy lát-szik, elkéstek ezzel az erősítéssel, mister Phraser! Ez a hír (rámutat a szalagra), halálhír. Ertem önt, mister Streton, ha aggódik! Mert ez a bar elég mélyen fekszik és közel van a vízhez. Egy pillanat alatt előntheti az áradat, mihelyt idáig jön. Uram, ön lesz az első áldozat, a legelső.

Streton: Nem értem önt, mister O'Neil és nem is szeretem az efféle vicceket, különösen az ilyen barátságatlan időben. Ilyenkor, Isten tudja, sok minden fordulhat elő. Charley, csukd be a vasajtókat!

Charley (visszafut): Borzasztó, micsoda istenítélet, vége a világnak!

Higgins (Nordlinghez): Ön már régóta van itt?

Nordling: Közel egy esztendeje. (Körüriútnéz.) Szép bar, elegáns bar, ejnye, hová ülhetnénk?

(Folyt. köv.)

Nyomatott a „Cartea Românească” körforgógépén, Str. Dorobantilor 14-16.

Rádió műsor

Idő: közép-európai

Csütörtök, március 21. Budapest. 9.15. Hangverseny. Közreműködik Pálffy Mária (ének), Garai Margit (cselló), Pázmán György (zongora). 12.05: Cigányzene. 16: Rádió Szabad Egyetem 17.45: Dr. Mihajlov Mihály orosz balalaika zenekarának hangversenye. 18.45: Gyorsirási tanfolyam. 19.20: Angol nyelvtanítás. 19.50: Magyar nóták. Előadják. Berki Lili és Gazon Gyula cigányzene kísérettel. 21: Hangverseny. Közreműködnek Weget Aladár (zongora). Országh Zivadar (hegedű). Száder István (kürt). Dobcs Imre (klarinét) és Kalliwoda Olga (ének). 22.15: Időjárás jelentés. Utána: Bachmann jazzband. 23.15: A budapesti rádió üdvözlése és szerenádjá Olav norvég trónörökös és Mártha svéd kir. hercegnő házassága alkalmából. (Magyarai Imre és cigányzenekarának hangv). Bécs. 16: Hangverseny Grete Marchfeld Brunner énekesnő közreműködésével. 20: Zenekari hangverseny. 5. G. B. Daventry Experimental. 15: Szimfonikus hangverseny. 16.30: Harold Parker (sopran) hangversenye. 21.15: Ivan Menzies (bariton) és Peggy Cochrane (hegedű) hangversenye. 22.45: Indián zene. Frankfurt. 16.35: Hangverseny. 21.30: Paula Lindberg dalestje. Kaitowitz. 17.55: Kamarazene. 20.15: Esti hangverseny. 22.30: Táncczene. 2. L. O. London. 12: Kathleen Vincent (sopran) és Kathleen Jakobs (hegedű) hangv. 18.45: Brahms-dalok. Prága. 15: Gramofonzene. 16.30: Jazz-zene. 19.30: Zenekari hangverseny. 22.20: Gramofonzene.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy sző 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 5 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Ap öhi detések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak ugy továbbítunk, ha portó bélyeg mellette van. Eljegyzési díjak díja 250 lej.

Képviselőket bármilyen cikkkel egész Romániában elvállalok. Ajánlatot a „Szorgalm-s” jelgére a kiadó.

Önállóan dolgozó masamódeányok és ügyes tanulóányok felvételnek az „Ideai” kalapszalagonban.

Fräulein perfect deutsch, rumänisch, französisch, auch Maschinenschreiben sucht Posten. G ht auch als Erziehlerin zu zwei Kinder bei einer besseren jüdischen Familie. — Unter Zuschnitt Fleisig.

Perfekt német, magyar, román, francia nyelvismérettel, 3 évi kereskedelmi gyakorlattal, erettségzett fiatalember megfelelő elhelyezkedést keres. Szives megkereséseket „Komoly munkakerés” jelgére a kiadóba kérek.

Nyelc gimnaziumot végzett magyar, német és román nyelvű a perfekt könyvelő bármilyen alkalmazást vállal. Jelgje: „Sürgős”

000000

150000 lej k. kaucióval rendelkező román, magyar és nem t. lyvet perferkii bes-élő fiatalembert utazói állást keres. Szives megkeresést „Abszolut megbízható” jelgére a kiadóba kérek.

Rendeljen ultraviolett ablaküveget

Hunwald (Környárnál) Cluj, Str. Vlahuta (volt Bolyai-u.) 1. Telefon 1-47 szám. H. tá. áról kérdezze meg háziorvosát.

Komoly leány üzletben vagy trafikban kiszolgáló, vagy pénztárosnő állást vállal. Cim a kiadóban.

Hirdessen az Új Keletben

Egy k

A francia háffalal is sall halála zett be amel halál harcu egységének és a minde megcsikland pa, a nemz megcsillogta napokra baloldal pa hiszen min tartozzon b él a nemz délibábja s tés az árad mámorba mámor köd nul látják

Foch mar mus és a h élő szimból kétségtelenű 1871-iki fran jában jegy bosszu gond lej nacional ezi a nacion nek látszó e azzal az ak kében le kel porosz milita egyenrangu németgyűlöle gyűlölet, mi általánosító gyen felelős

Foch mar győzelem ig azonban, ho olyaamit is lében, han igazságtalan tonai erejen szeomlott né azokat sutto mast gonosz és legnély alázta meg, Hohenzollern zaivel igyek uj német sze

Foch mar nem is akar zöttek hibá következett Poincaré és adója, annak terén, mely francia és a lését. Mind sem tépazzá jait, nem kis ságát. Két katona volt lan igaz emb korszak ké volt, amely a sírba, még benne.

Valószínű, nagy tehetsé politikai el fogja igazolni vite, teljes hozzáfűzött ellenére, hog